

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obžalovaného **P**, pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. februára 2008 v Bratislave sťažnosť obhajcu JUDr. J proti uzneseniu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 24. januára 2008, sp. zn. BB-4T 37/2007 a rozhodol

takto:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obhajcu JUDr. J **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave podal dňa 6. decembra 2007 na Špeciálny súd v Pezinku obžalobu na P, obvineného z trestného činu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona pre skutok, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 16. júla 2007 v čase o 23.10 hod. v Brezne viedol osobné motorové vozidlo zn. Š, evidenčného čísla R z ulice S na ulicu T, kde nerešpektoval dopravnú značku „zákaz odbočenia vpravo“, v dôsledku čoho bol zastavený hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru Brezno v zložení ppor. J a ppráp. M, ktorí mu vysvetlili, že sa dopustil priestupku na úseku bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke, za ktorý mu bude uložená bloková pokuta vo výške 1 000 Sk a následne

ponúkol hliadke Policajného zboru peňažný úplatok vo výške 500 Sk s tým, že uvedenú sumu im dá bez bloku a odíde preč, pričom ppor. J mu odpovedal, že dobre a prevzal od neho bankovku v nominálnej hodnote 500 Sk, sériové číslo F a po prevzatí bankovky mu hneď oznámil, že sa dopustil trestného činu a predviedol ho na Obvodné oddelenie Policajného zboru Brezno.

Predmetná trestná vec na Špeciálnom súde bola zaevidovaná pod sp. zn. BB - 4T 37/2007 a zákonnou sudkyňou pre obvineného sa stala Zdenka Cabanová.

Na hlavnom pojednávaní konanom 24. januára 2008 po konštatovaní, že v prípravnom konaní obžalovaný P vypočutý nebol, predložil jeho obhajca JUDr. J výpoveď obžalovaného P z 18. októbra 2007, kedy bol vypočutý v postavení obvineného vyšetrovatelkou činnou vo veci v štádiu prípravného konania. Výsluch sa uskutočnil za prítomnosti obhajcu JUDr. J. Zápisnica o výsluchu obvineného zo dňa 18. októbra 2007 nebola v štádiu prípravného konania do vyšetrovacieho spisu založená, a teda netvorila jeho súčasť. Vzhľadom k tomu obhajca obžalovaného konštatoval, že spisový materiál predmetnú výpoveď neobsahoval aj v čase záverečného preštudovania spisu, ktoré sa uskutočnilo dňa 16. novembra 2007 za prítomnosti obvineného. Spisový materiál predmetnú zápisnicu neobsahoval aj v čase predkladania spisového materiálu spolu s návrhom vyšetrovatelky na podanie obžaloby v zmysle § 209 ods. 1 Trestného poriadku.

Vzhľadom na túto skutočnosť obhajca na hlavnom pojednávaní sa domáhal, aby súd nepokračoval v hlavnom pojednávaní a navrhol, aby trestná vec obžalovaného P bola z hlavného pojednávania vrátená prokurátorovi na došetrenie.

Návrhu obhajcu vyhovené nebolo a súd pokračoval v hlavnom pojednávaní.

Obhajca následne navrhol, keďže podľa jeho názoru orgány činné v trestnom konaní v štádiu prípravného konania nepostupovali zákonom predpísaným spôsobom, aby súd na hlavnom pojednávaní umožnil obžalovanému reparaovať „nezákonné skončenie vyšetrovania vyšetrovatelkou vo veci činnou" opätovným preštudovaním

všetkých dôkazov zadovážených v štádiu prípravného konania, a teda aby súd umožnil obžalovanému oboznámiť sa s predmetnou zápisnicou o jeho výsluchu ako aj všetkými dôkazmi zadováženými v štádiu prípravného konania.

Vzhľadom na to, že návrhu obhajcu JUDr. J vyhovené nebolo a nebol podľa jeho názoru na mieste postup podľa § 279 Tr. por., vzniesol námietku zaujatosti samosudkyne Zdenky Cabanovej, ktorá mala byť garantom zákonnosti a ústavnosti v konaní pred súdom.

Samosudkyňa uznesením z 24. januára 2008, sp. zn. BB- 4T 37/2007, podľa § 32 ods. 3 Tr. por. námietku zaujatosti obhajcu JUDr. J, advokáta Advokátskej kancelárie v L vznesenú na hlavnom pojednávaní konanom 24. januára 2008 z dôvodov uvedených v ustanovení § 32 ods. 1 Trestného poriadku považovala za neopodstatnenú a vyslovila, že samosudkyňa Zdenka Cabanová nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej na Špeciálnom súde v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB - 4T 37/2007

Špeciálny súd rozhodnutie odôvodnil tým, že obžalovanému P nebolo nijakým spôsobom upreté právo na riadnu obhajobu v konaní pred súdom tým, že nebol oboznámený na hlavnom pojednávaní s jeho výpoveďou z prípravného konania, kedy bol za prítomnosti svojho obhajcu dňa 18. októbra 2007 vypočutý orgánom činným v trestnom konaní v štádiu prípravného konania a následne opäť s celým spisovým materiálom z tohto konania. Samosudkyňa nepovažovala za potrebné osobitne oboznámiť obžalovaného z jeho výpoveďou z prípravného konania, obžalovaný ani nespochybnil existenciu tejto zápisnice a ani obsah tejto zápisnice. Na hlavnom pojednávaní vypovedal v podstate zhodne so svojou výpoveďou z prípravného konania. Túto výpoveď ani súd žiadnym spôsobom nespochybnil.

Pochybenie, ktoré nesporne nastalo v štádiu vyšetovania, nebolo možné naprávať ani tým spôsobom, že by bola trestná vec obžalovaného vrátená z hlavného pojednávania prokurátorovi na došetrenie. Na takéto rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 279 Trestného poriadku o vrátení veci

prokurátorovi. Navyše rozhodnutie podľa § 279 ods. 1 Trestného poriadku je takým výnimočným procesným úkonom súdu, ktorým nemožno naprávať ani nedostatky, ktoré vznikli napríklad aj z toho dôvodu, že súd nevyužil možnosť vrátiť vec na došetrenie v štádiu preskúmania podanej obžaloby.

Obhajca JUDr. J podal proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní - v zákonnej lehote podľa § 187 ods. 1 Tr. por. – sťažnosť, ktorú však už vzhľadom na predchádzajúce vyjadrenia na hlavnom pojednávaní neodôvodňoval.

Z hľadiska posúdenia dôvodnosti predmetnej námietky zaujatosti je potrebné však uviesť, že na základe vytýkaných postupov orgánov činných v trestnom konaní a samosudkyne Špeciálneho súdu, nie je možné, vyvodiť záver o pochybnostiach o jej zaujatosti pre pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkony priamo dotýkajú.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Uplatnenie inštitútu vylúčenia niektorého orgánu činného v trestnom konaní podľa § 31 ods. 1 Tr. por. prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru vzbudzujúceho pochybnosť o nezaujatosti úradnej osoby pre jej pomer k veci, k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom, preukázaná.

Rozdielnosť právnych názorov orgánov činných v trestnom konaní a súdu na jednej strane a účastníkov konania, ich právnych zástupcov a splnomocnencov na strane druhej na prejednávanú trestnú vec, pokiaľ ide o všetky otázky, ktoré

sa majú v trestnom konaní vyriešiť, nemôže byť v zásade bez ďalšieho podkladom pre výrok o zaujatosti konkrétneho sudcu alebo sudcov, či už pre jeho pomer k veci alebo k osobám účastným na trestnom konaní, ktorý sa priamo týka úkon trestného konania.

Ani odlišnosť právnych názorov dvoch súdov v tej istej trestnej veci, nemôže viesť bez ďalších zistení – len sama osebe k záveru, že ten či onen orgán konajúci vo veci je zaujatý, a preto vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Pokiaľ Špeciálny súd ako súd prvého stupňa a po ňom ani Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o sťažnosti nezistili existenciu konkrétnych osobných vzťahov – pomerov jednotlivých sudcov senátu konajúceho v predmetnej veci, či už k nej samej napríklad tým, že by niektorý zo sudcov bol trestnou vecou dotknutý, že by vystupoval a viedol pojednávanie s osobnou zaujatosťou svedčiacou o narušení jeho spôsobilosti viesť konanie objektívne a nestranne, nemožno rozhodnúť o vylúčení konkrétneho sudcu alebo sudcov. Iný právny názor, postup v pojednávaní, či dokonca nevyhovenie konkrétnej požiadavke, ktorej môže byť následne vyhovené v konaní o opravnom prostriedku, či dokonca v inom konaní, nemôže bez zistenia pomeru sudcu k veci, alebo k osobe viesť k záveru o jeho zaujatosti.

Podľa konštantnej súdnej praxe pomerom k prejednávanej veci v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu trestného konania na skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Táto môže napr. spočívať v tom, že orgán trestného konania alebo jeho príbuzný, rodinný príslušník, osoba mu blízka a pod. boli činom poškodení, prípadne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie a pod. Na pomer k veci však nemožno usudzovať výhradne zo spôsobu, akým na to povolaný orgán činný v trestnom konaní hodnotil vykonané dôkazy, ani vyslovenie právneho názoru pri meritórnem posudzovaní veci, či pri posudzovaní konkrétnych skutočností, o ktoré sa opiera výrok o vzatí do väzby, ponechaní obvinených vo väzbe alebo o predĺžení lehoty trvania väzby.

Procesné pochybenie alebo pochybenia (rovnako hmotnoprávne), ktoré zjavne nie sú spôsobené napríklad už uvedeným vzťahom k osobám alebo prejednávanej veci, možno napraviť celým systémom opravných prostriedkov.

So zreteľom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval tvrdenia, uvedené v námietke zaujatosti obhajcu JUDr. J za opodstatnené a spôsobilé na vyvodenie záveru o zaujatosti samosudkyne Špeciálneho súdu. Jeho tvrdenia o nesprávnom postupe senátu Špeciálneho súdu v rámci vykonávania úkonov na hlavnom pojednávaní vyplývajúcom zo vzťahu k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, nemajú žiadnu oporu v relevantnom spisovom materiáli. Preskúmaním veci neboli zistené ani žiadne iné zákonom predpokladané dôvody pre ich vylúčenie z vykonávania procesných úkonov v predmetnej trestnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil ani dôvody pre vylúčenie samosudkyne Špeciálneho súdu Zdenky Cabanovej podľa § 31 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Na záver je nevyhnutné podotknúť, že v konaní o námietke zaujatosti nemožno preskúmavať trestnú vec v jej merite a nahrádzať tak odvolacie konanie, ktoré sa v danej veci pravdepodobne ešte len uskutoční.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a sťažnosť obhajcu JUDr. J ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. februára 2008

**JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu**

Vypracoval: sudca JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: